

Sygn. akt II KO 90/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.,
w sprawie **P. K. , P. G. , M. F. , S. S. , W. S., R. O. i D. S.**
wniosku Sądu Rejonowego w W. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

**uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Z.**

UZASADNIENIE

Dnia 29 czerwca 2015 r. Prokuratura Rejonowa w B. skierowała do Sądu Rejonowego w B. akt oskarżenia przeciwko 236 oskarżonym, którym przedstawiono zarzuty popełnienia czynów z art. 118 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 292 § 1 k.k. i art. 293 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt III K (...), Sąd Rejonowy w B. zwrócił się do Sądu Okręgowego w B. o przekazanie – na podstawie art. 36 k.p.k., niniejszej sprawy do rozpoznania przez Sąd Rejonowy w W. , mając na względzie ekonomikę procesu. Tak sformułowany wniosek został uwzględniony przez Sąd Okręgowy w B., który postanowieniem z dnia z 12 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV Ko (...), przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W..

Po przyjęciu sprawy, Sąd Rejonowy w W., posługując się kryterium miejsca zamieszkania – związanego w realiach sprawy z miejscem popełnienia

przestępstwa, podjął decyzję o wyłączenia do odrębnego rozpoznania spraw poszczególnych oskarżonych.

Jedna z takich spraw, wyłączona do odrębnego rozpoznania na mocy art. 34 § 3 k.p.k., postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt V K (...), dotyczyła oskarżonych, którzy zarzucane im przestępstwa mieli popełnić na terenie województwa [...]. Wyłączenie objęło oskarżonych: P. K., P. G. , M. F., S. S. , W. S., R. O. oraz D. S..

Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2019 r., sygn. akt V K (...), Sąd Rejonowy w W. na podstawie art. 35 k.p.k. oraz § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wyznaczenia sądów rejonowych rozpoznających sprawy o przestępstwa wynikające z prawa autorskiego i praw pokrewnych, przekazał tak wyodrębnioną sprawę Sądowi Rejonowemu w Z.

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2019 r., sygn. akt VII K (...), Sąd Rejonowy w Z., powołując się art. 35 § 1, art. 36 oraz 38 § 1 k.p.k., stwierdził swoją niewłaściwość do rozpoznania niniejszej sprawy i wszczął spór o właściwość pomiędzy Sądem Rejonowym w Z. a Sądem Rejonowym w W. , o którego rozstrzygnięcie zwrócił się do Sądu Okręgowego w Z.. W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że to Sąd Rejonowy w W. jest właściwy w niniejszej sprawie, na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w B. z 12 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV Ko (...). Wskazał także, iż w przypadku dwóch oskarżonych ich czyny zostały popełnione w miejscu objętym właściwością Sądu Rejonowego w G. (D. – czyn oskarżonego P. G. oraz L. – czyn oskarżonego D. S.).

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2019 r., sygn. II Ko (...), Sąd Okręgowy w Z., powołując się na art. 38 § 1 k.p.k., rozstrzygnął spór wskazując, że właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Rejonowy w W.

W zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy w W., postanowieniem z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt V K (...), wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie Sądowi Rejonowemu Z. sprawy oskarżonych P. K., P. G. , M. F., S. S. , W. S. , R. O. oraz D. S., w trybie art. 37 k.p.k., z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sadu Rejonowego w W. zasługuje na uwzględnienie. Ze względu na zaprezentowany wyżej tok dotychczasowego postępowania oraz argumentację przedstawioną a uzasadnieniu wniosku, zaznaczyć trzeba, że rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego nie powinno dawać orzekającym wcześniej w kwestii właściwości sądom asumptu do traktowania instytucji z art. 37 k.p.k. jako *sui generis* drogi odwoławczej od wiążących ich postanowień wydanych w trybie art. 36 k.p.k. lub art. 38 § 1 k.p.k. Przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. oparte jest na przesłankach określonych wyłącznie w tym przepisie i w realiach niniejszej sprawy zostały one spełnione.

Nie ulega wątpliwości, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy do rozstrzygnięcia przez Sąd w Rejonowy w Z..

Dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga między innymi, aby sprawy trafiające przed sąd rozpatrywane były w rozsądnym terminie. Tylko w ten sposób możliwe jest bowiem budowanie zaufania społecznego do wymiaru sprawiedliwości.

Sprawa, będąca przedmiotem przekazania, dotyczy oskarżonych, którzy zarzucanych im czynów, zakwalifikowanych jako przestępstwa z art. 118 ust. 3 ustawy o prawach autorskich i pokrewnych w zw. z art. 292 § 1 k.k. i art. 293 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., mieli się dopuścić się latach 2012 – 2013 i która mimo tego, że od wniesienia aktu oskarżenia upłynął już okres ponad 4 lat, nie doczekała się jeszcze rozpoznania.

Sąd Najwyższy nie traci z pola widzenia obszerności podmiotowej aktu oskarżenia, która z pewnością nie ułatwiała rozpoznania sprawy, ale też wymagała zdecydowanie większej refleksji niż ta wyrażona w decyzjach procesowych sądów, w których gestii pozostawała.

Oczywistym jest, że dążenie do łącznego rozpoznania sprawy 236 oskarżonych (nieodpowiadających zresztą jako współdziałający w popełnieniu przestępstwa) w ramach jednego postępowania jest pozbawione jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia. Stąd decyzja o odrębnym rozpoznawaniu spraw poszczególnych oskarżonych z punktu widzenia ekonomii procesowej była jak najbardziej trafna i jedynie ubolewać należy nad tym, że zapadła tak późno, po podjęciu szeregu czynności procesowych z powołaniem na przepis art. 36 k.p.k.,

o potrzebie stosowania którego w mniejszej sprawie Sąd Najwyższy nie jest przekonany i którego zastosowanie nie przesądzało na stałe właściwości Sądu występującego z wnioskiem o przekazanie.

Prawdą jest, że nie wszyscy oskarżeni objęci inicjatywą Sądu Rejonowego w W. zamieszkują w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Z., ale bez wątplenia, różnica w odległościach dzielących ich miejsca zamieszkania od sądu wyznaczonego i od sądu właściwego miejscowo nie jest na tyle znacząca, aby stwarzała oskarżonym trudności komunikacyjne i sprzeciwiała się uwzględnieniu wniosku

Ze względów wskazanych wyżej orzeczono jak w sentencji.